

Религиската дистанца во Република Македонија

Проф. д-р Страшко Стојановски

Доц. д-р Даниела Коцева

Магдалена Николова

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

-Поврзаност на темата

-Местото на религијата во современиот свет

-Состојбата во Република Македонија

Поимот етничка дистанца

- Етничка дистанца
- Религијата и националната припадност = културата и личноста
- Религијата - снабдувач на идентитетот, верскиот идентитет клучен елемент во определувањето на етничкиот идентитет.
- Религиозноста стана еден од важните аспекти на групна идентификација.

Методологија на истражувањето:

1. Првото истражување, 2014 година, анкетниот прашалник опфати 213 испитаници, случајно избрани лица на територијата на општина Кочани, Скопје, Велес и некои околни рурални населби.

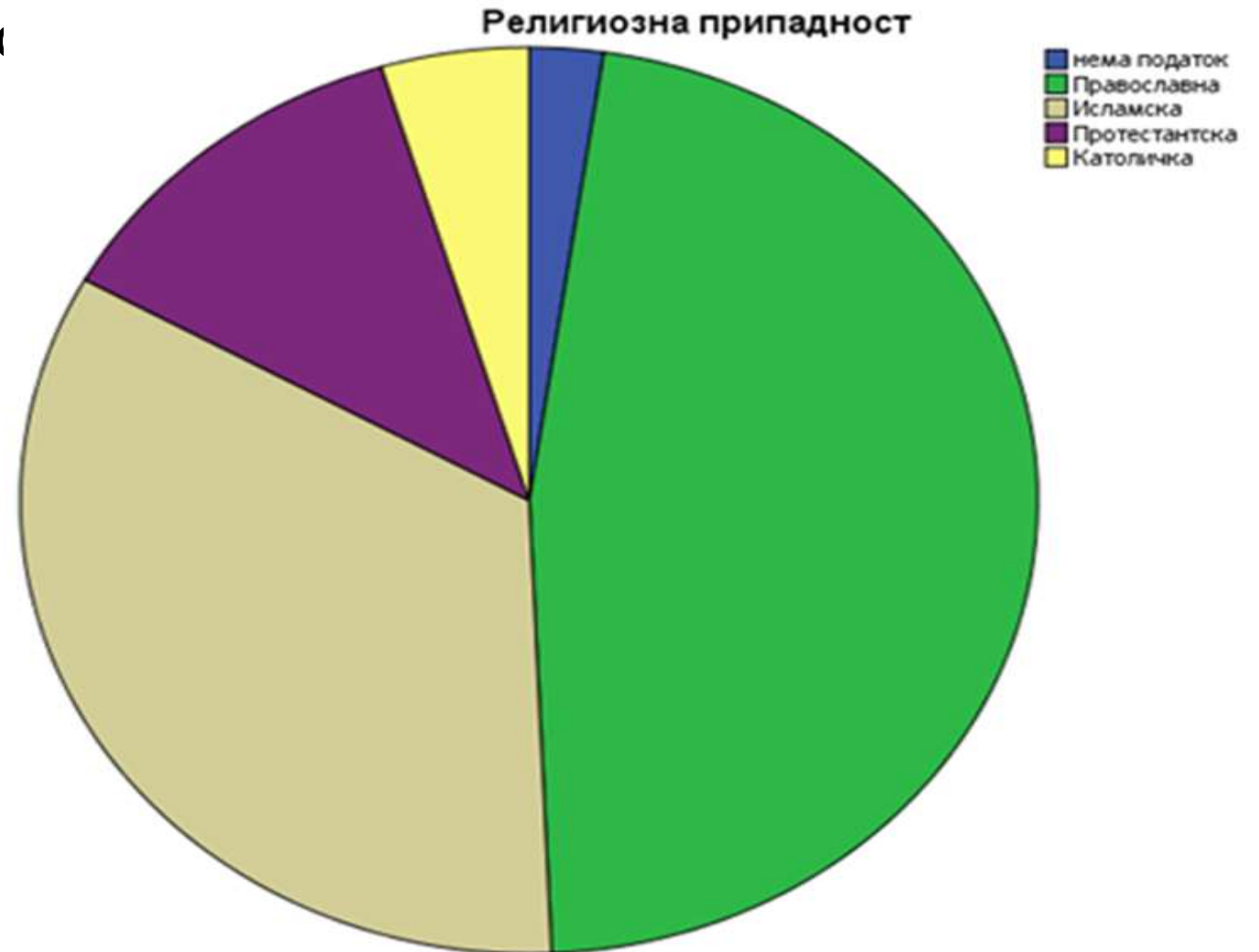
Според религиозната припадност

100 од Православна РП

72 од Исламска РП

26 се од Протестантска РП

10 од Католичка РП

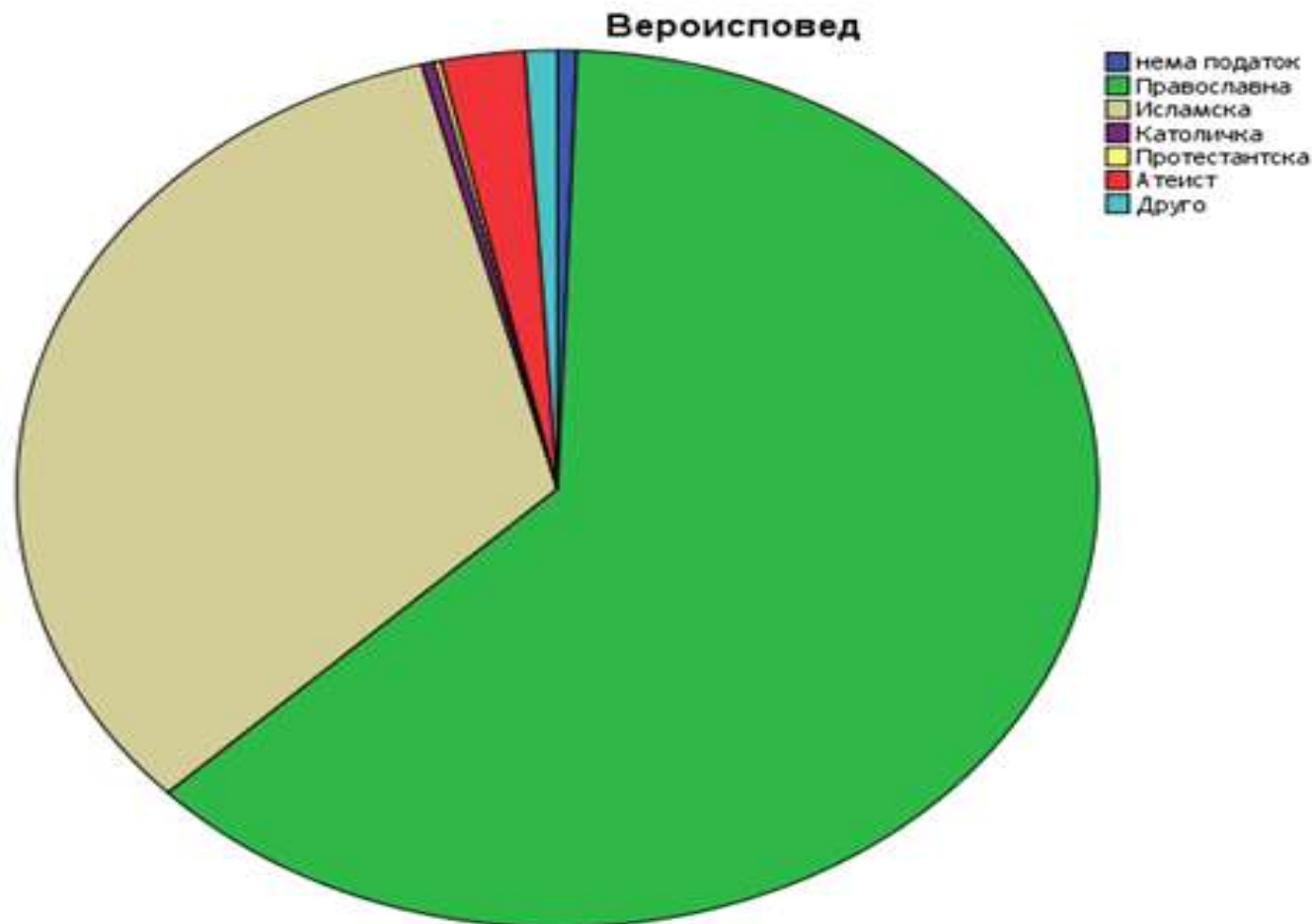
2. Второто истражување се однесува на целен примерок млади, добиени по случаен избор, спроведено во рамките на Проектот „Влијание на стереотипите и етничката дистанца за појава на дискриминација, говор на омраза и криминал од омраза“, поддржано Мисијата на ОБСЕ во Скопје.

Според религиската припадност на испитаниците

323 или 62,2% се од ХПВ

172 или 33,1% ИВ

4% КВ, ПВ, атеисти и друго

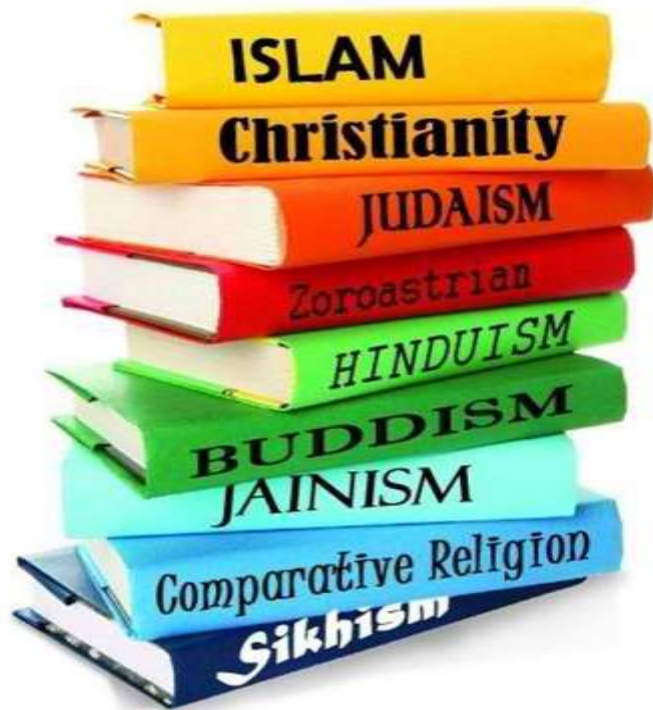

- Резултати од истражувањето во 2014

Степенот на религиозност е утврден преку прашањата:

1. Дали сте религиозни?

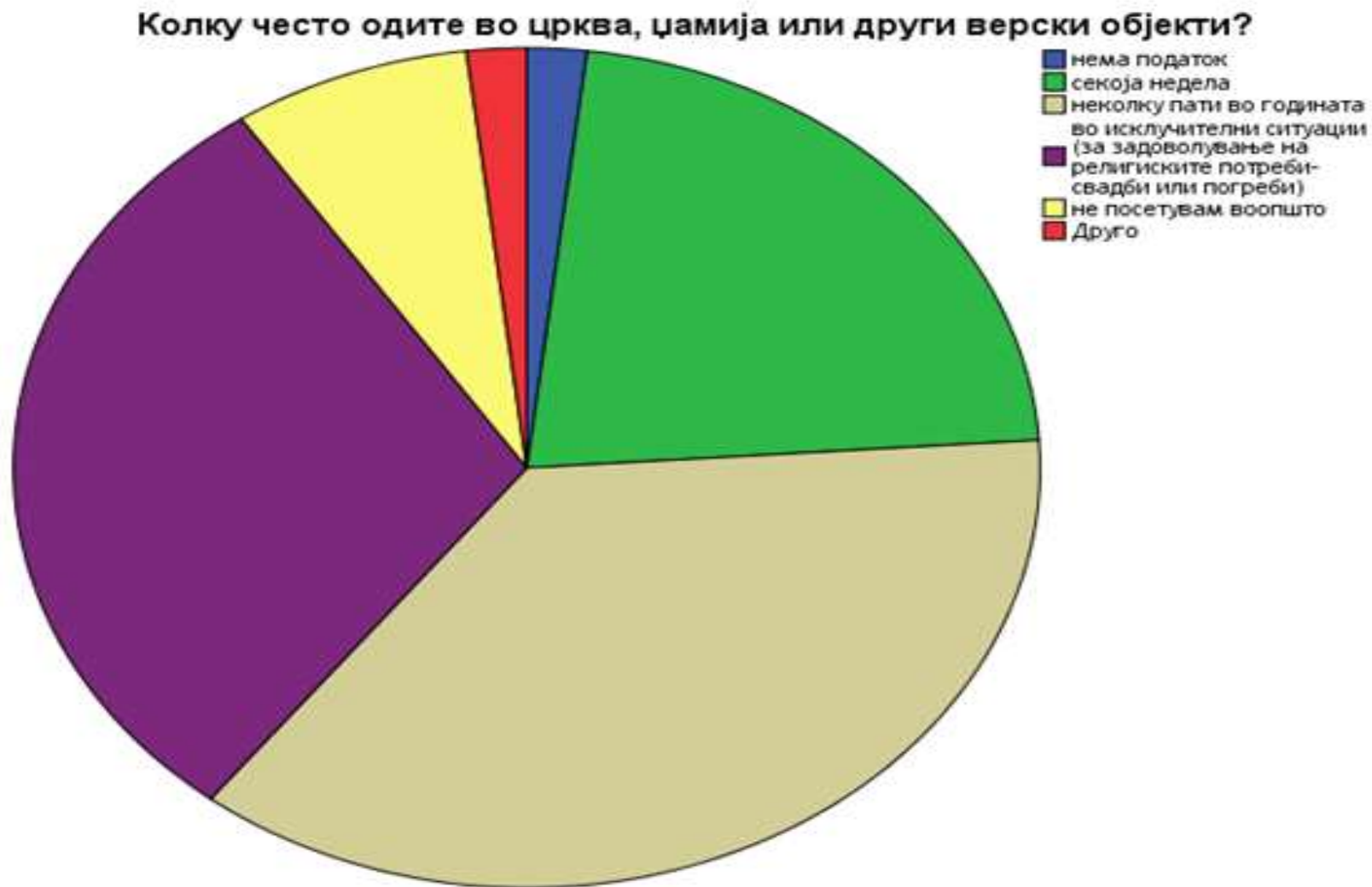
66, 2% се сметаат за религиозни

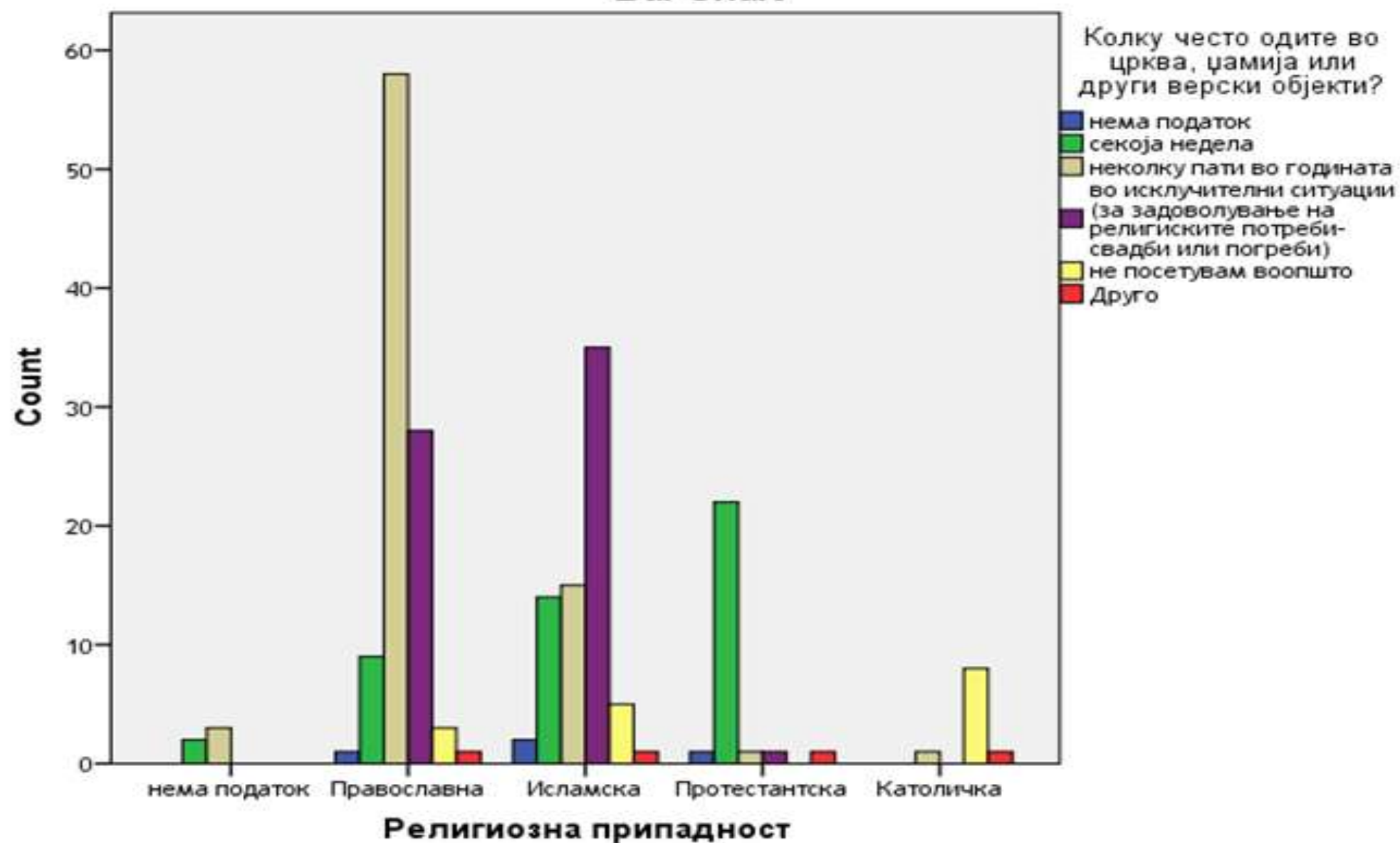
2. Колку често посетувате религиозен објект?

36,6% религиозните објекти ги посетуваат неколку пати во годината

30% во исклучителни ситуации

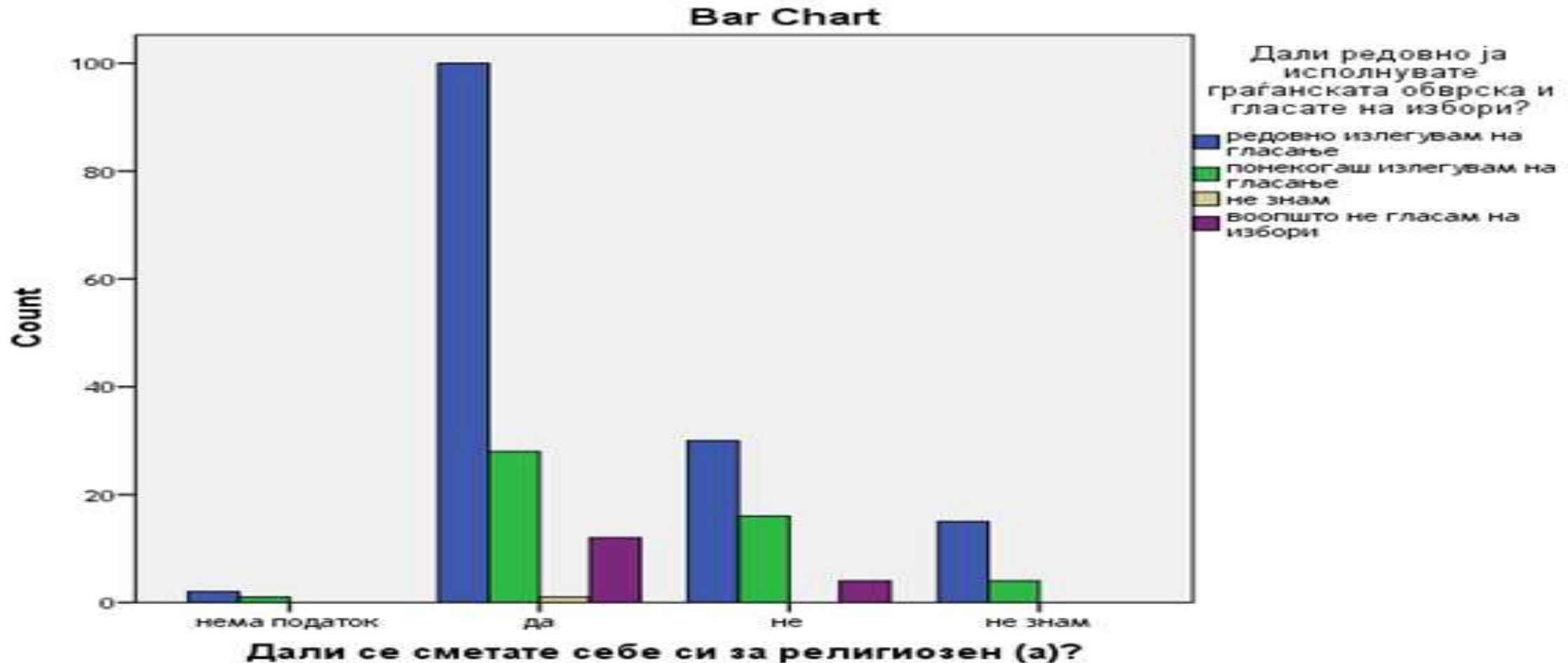

Bar Chart

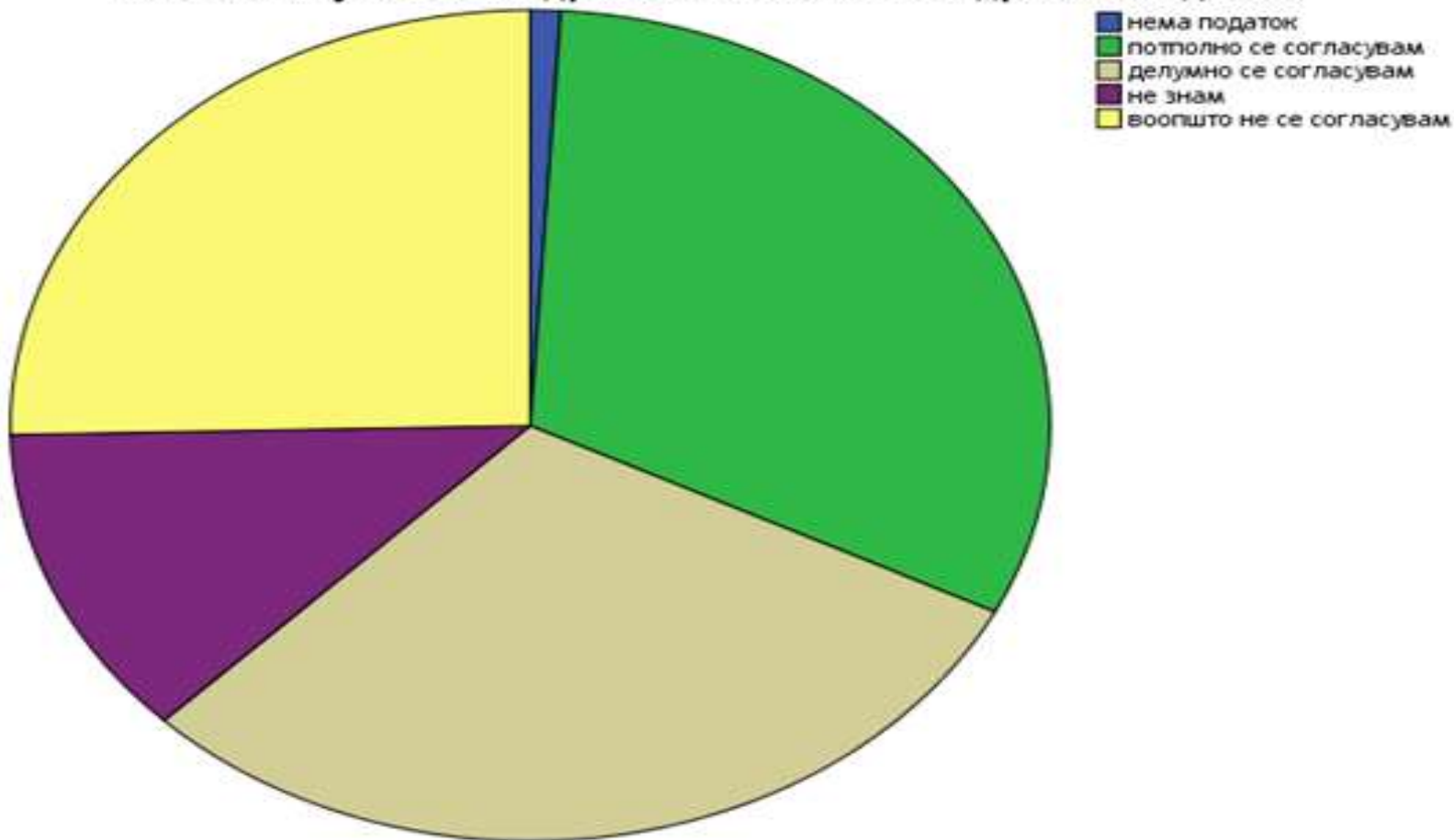
- Од аспект на политичката мобилизација

-повисокиот степен на религиозност на испитаниците би значела и поголема можност за инволвирање во политичките процеси

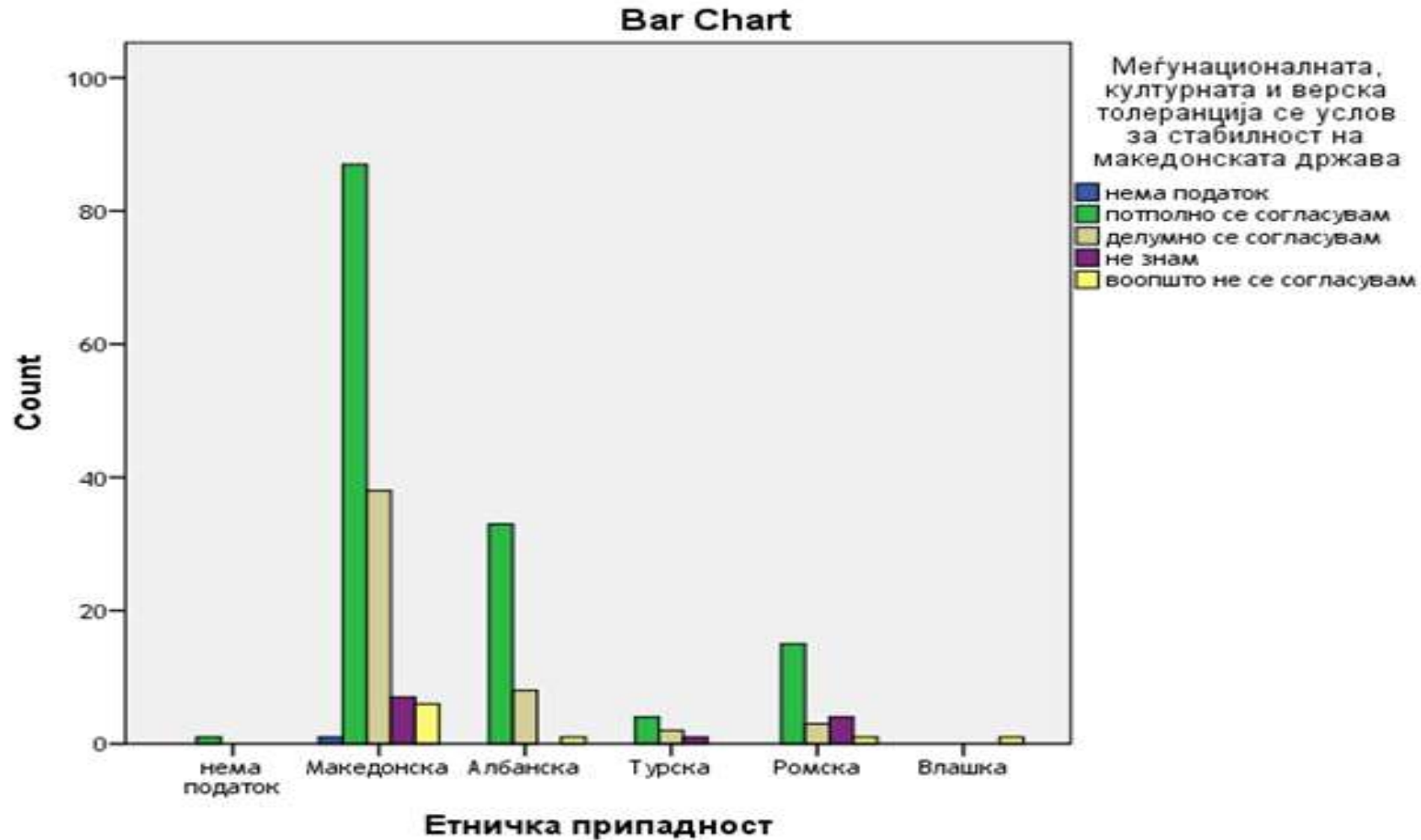

-поголем дел од испитаниците сметаат дека религијата и религиските заедници треба да бидат присутни во политиката и државата во мера во која позитивно би влијаеле за воспоставување на здрави општествени и државни односи

Религијата и религиските заедници треба да бидат присутни во политиката и државата во мера во која тие со својата позитивна улога ќе власт на воспоставување на здрави општествени и државни односи

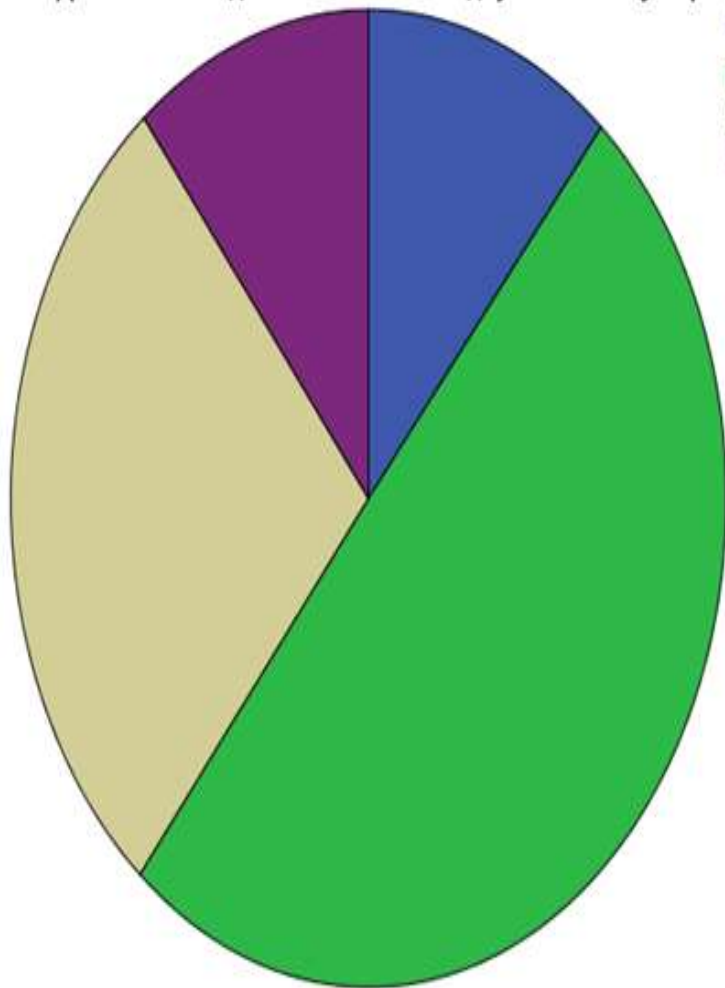

- најголем дел од испитаниците од сите религиски заедници во Република Македонија се согласни дека меѓунационалната, културната и верска толеранција се услов за стабилност на македонското општество

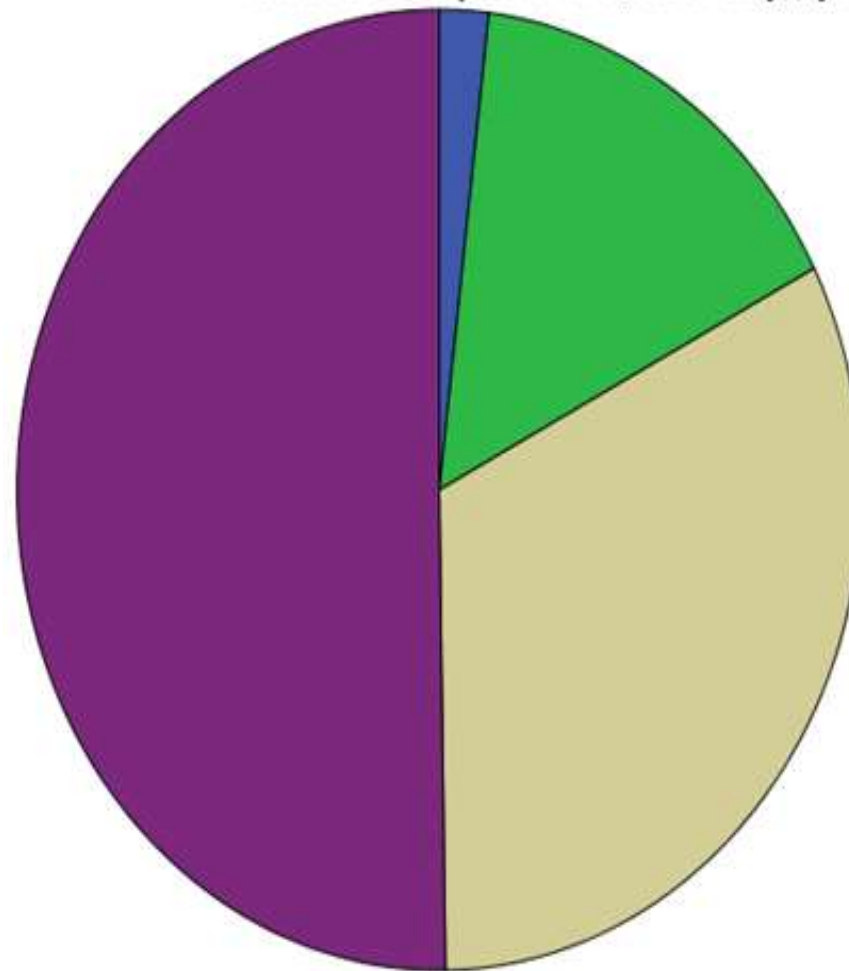
Дали сметате дека во РМ постои дијалог помеѓу верските заедници?

- целосно постои
- делумно постои постои, но
- само за одредени прашања и ситуации
- не знам
- воопшто не постои

На кое ниво најчесто се одвива овој дијалог?

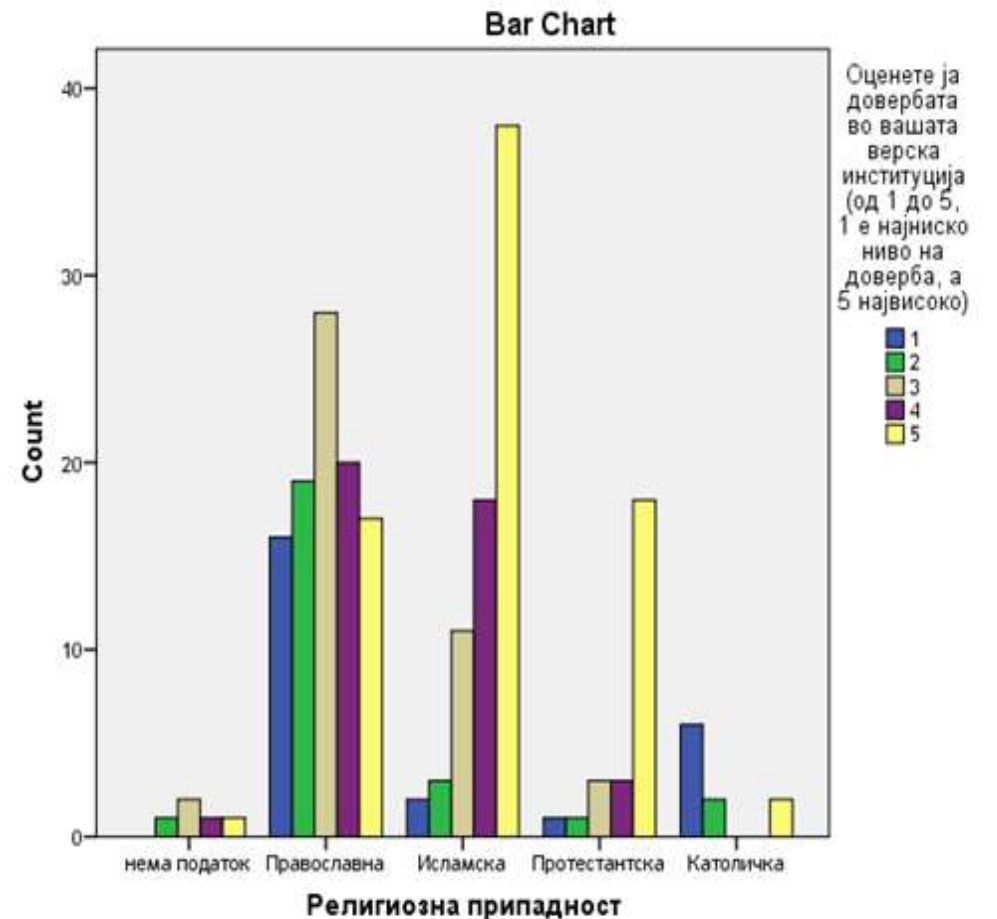
- нема податок
- на локално ниво и на ниво
- на месни заедници помеѓу локалните верски лидери и граѓаните
- на национално ниво (помеѓу лидерите на верските заедници)
- не знам

- Од аспект на довербата, која религиските институции ја уживаат од страна на граѓаните, можеме да забележиме дека во однос на останатите општествени сектори, таа е релативно висока

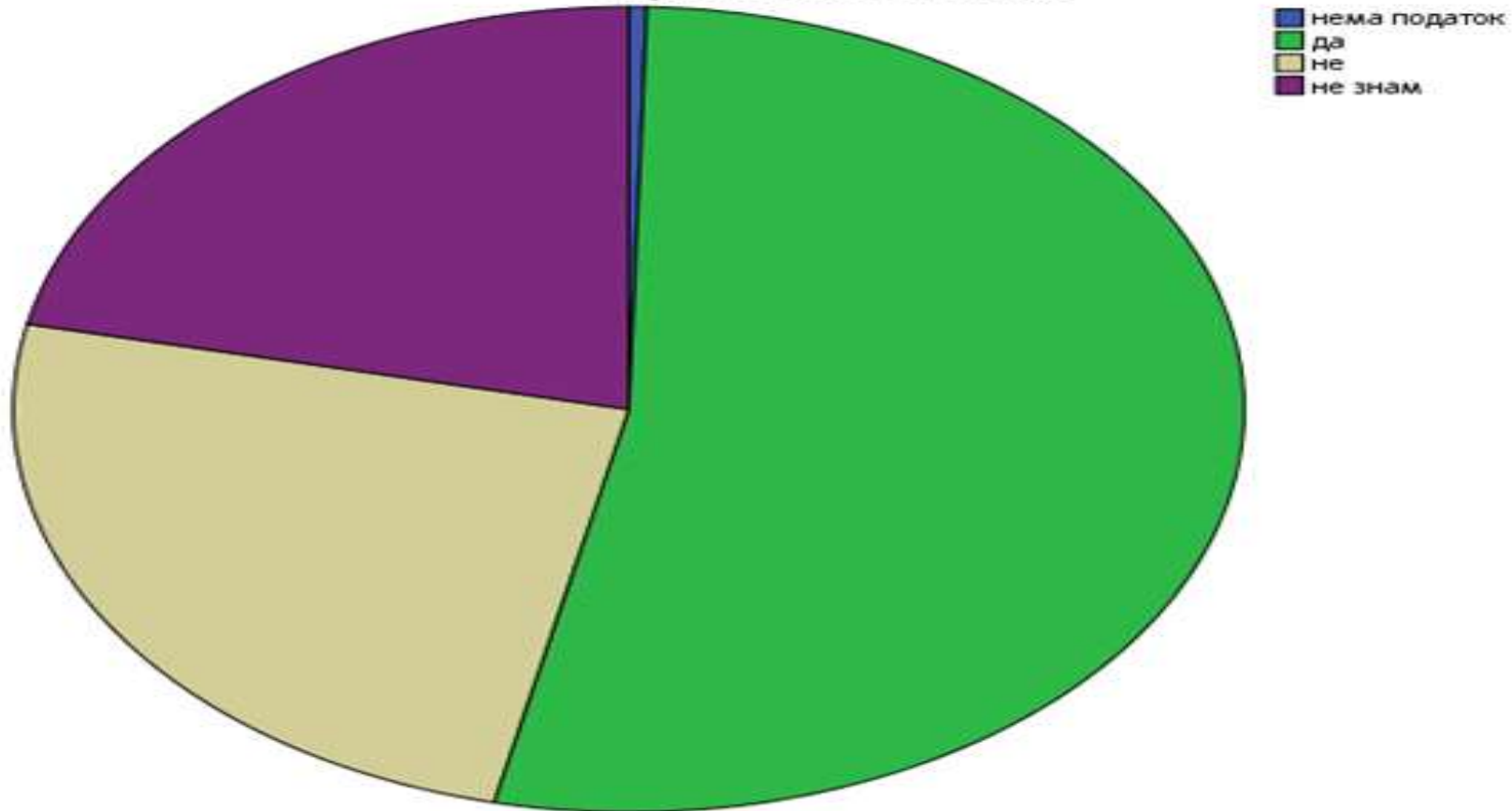
Оценете ја довербата во секој од наведените општествени сектори (1= ниско ниво на доверба, 5=високо ниво на доверба)

Верските институции	Политичките партии	Владата	Парламентот	Судовите	Граѓанскиот сектор	Медиумите
3,60	1,70	1,59	1,88	1,77	1,75	1,61

Можеби токму поради високата доверба во религиските институции, поголемиот дел од испитаниците сметаат дека религијата и религиските учења треба да бидат дел од образовниот систем, или со да на ова прашање одговориле 53, 1 % од испитаниците, со не 24, 9 %, а со не знам 21, 6 %

Дали сметате дека религијата и религиските учења треба да бидат дел од образовниот систем?

- Резултати од истражувањето во 2015
- Како ја определувате сопствената религиозност?,

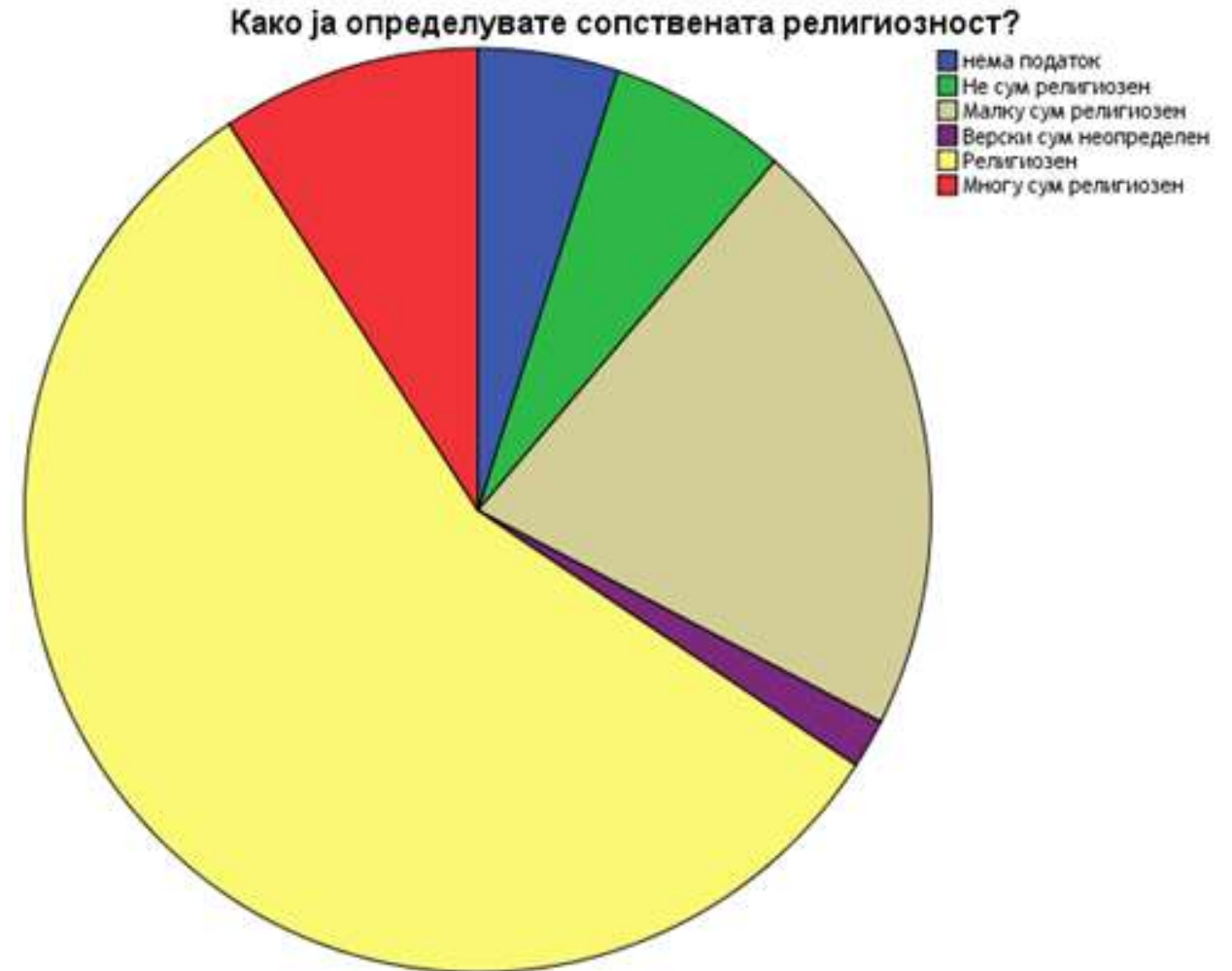
6,4 % воопшто не се религиозни,

21,2 % малку сум религиозен

1,7 %верски неопределени

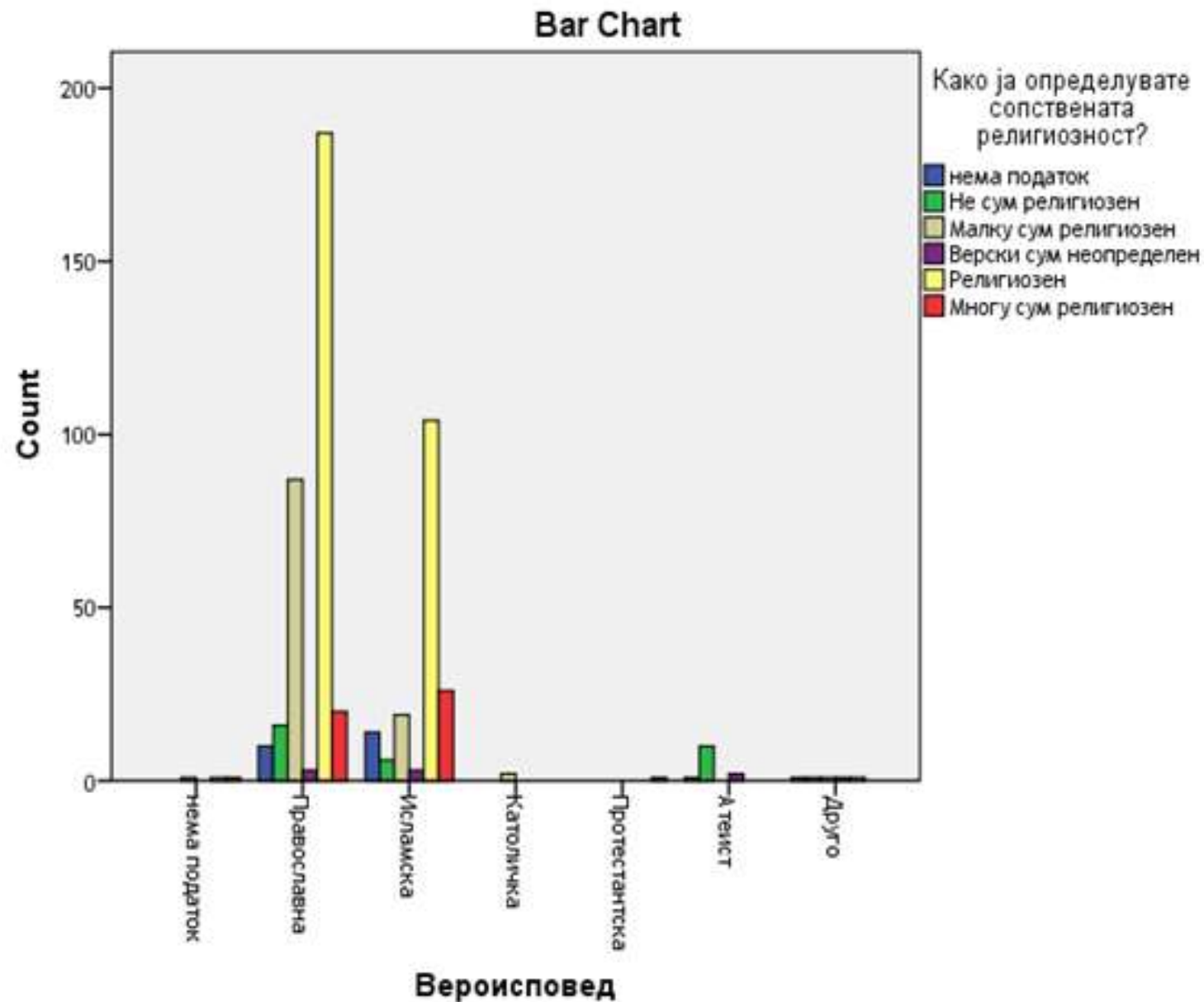
56,5 % религиозни

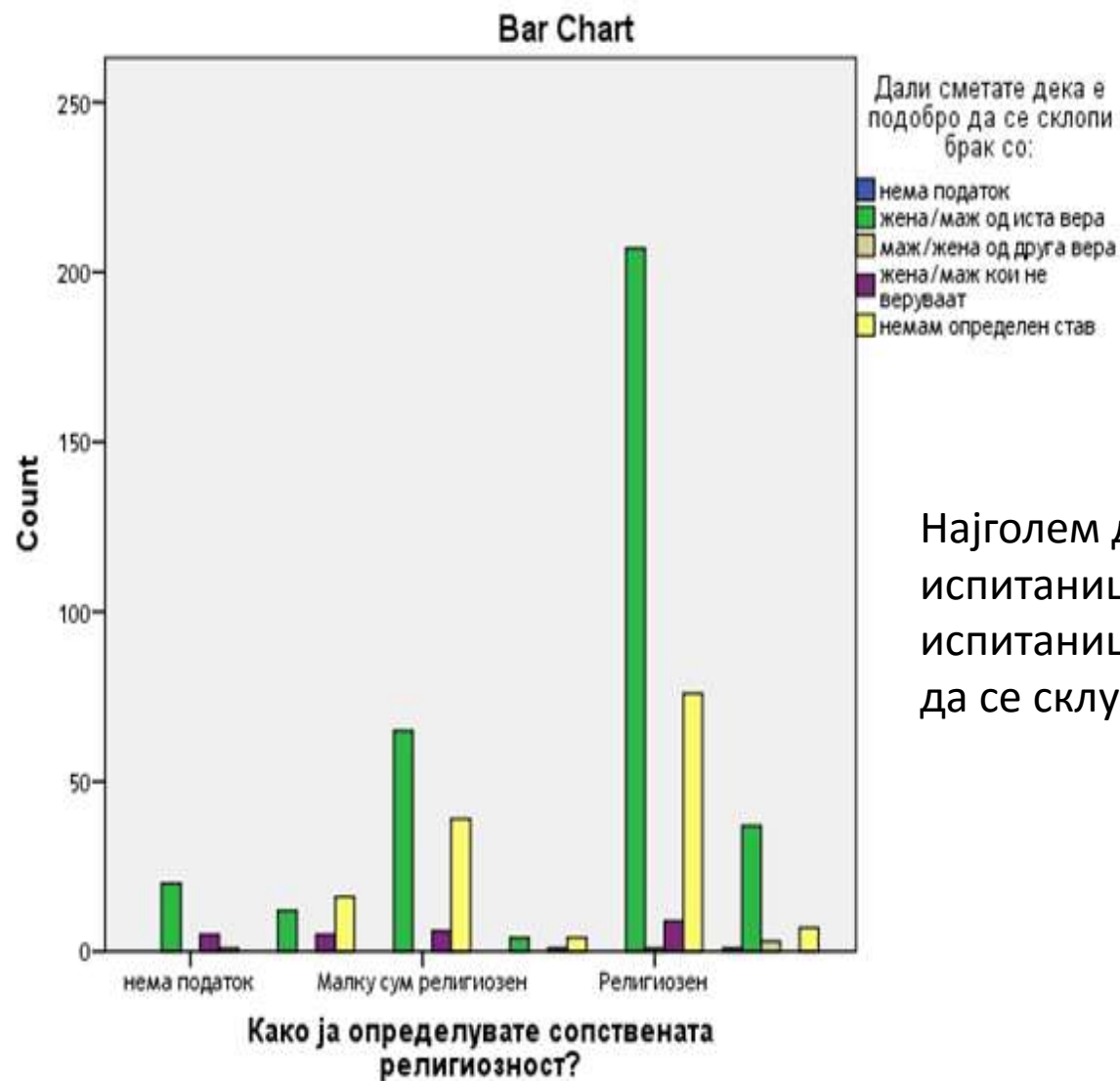
9,2 % многу сум религиозен

Православните Христијани
26,9 % „малку се религиозни“,
57,9 % се „религиозни“, а само
6,2 % се определиле како „многу религиозни“

испитаниците од Исламска вероисповед,
11 % малку се религиозни,
60,5 % се определиле како „религиозни“,
15,1 % „многу религиозни“

Најголем дел од испитаниците, или високи 66,5 % (59,8 % од испитаниците од православна вероисповед и 86,6 % од испитаниците од исламска вероисповед), сметаат дека е подобро да се склучи брак со маж/жена од иста вера.

- Во следниве табели се претставени ставовите на испитаниците млади од двете најголеми религиски заедници во Република Македонија во однос на сопствената група и кон останатите. Прашањата се однесуваат на интерперсоналната религиска дистанца

Православна Христијанска вероисповед

	ПРАВОСЛ.	МУСЛИМАН	КАТОЛИК	ПРОТЕСТ.
Да живее со мене во иста општина	89, 5 %	46, 7 %	50, 2 %	32, 5 %
Да живее со мене во исто место	90, 1 %	38, 4 %	44 %	27, 9 %
Неговите деца да посетуваат исто училиште со моите	87 %	43, 7 %	46, 4 %	31 %
Да се дружам со него и да ми биде пријател	89, 5 %	43, 3 %	47, 7 %	30, 3 %
Мојата сестра или роднина да се омажи за него	90, 4 %	19, 8 %	26, 9 %	17 %
Да биде Градоначалник во општината во која живеам	90, 1 %	25, 4 %	31 %	21, 1 %
Да биде раководител во организацијата каде што работам	90, 4 %	28, 5 %	30, 3 %	21, 7 %
Да ја претставува мојата општина во Собранието на РМ	85, 8 %	25, 1 %	29, 4 %	18, 9 %

Исламска вероисповед

	ПРАВОСЛ.	МУСЛИМАН	КАТОЛИК	ПРОТЕСТ.
Да живее со мене во иста општина	24 %	93 %	18 %	10, 5 %
Да живее со мене во исто место	19, 2 %	91, 3 %	16, 3 %	7, 6 %
Неговите деца да посетуваат исто училиште со моите	23, 3 %	89 %	16, 3 %	10, 5 %
Да се дружам со него и да ми биде пријател	23, 3 %	84, 9 %	18, 6 %	8, 1 %
Мојата сестра или роднина да се омажи за него	7 %	87, 8 %	4, 1 %	2, 3 %
Да биде Градоначалник во општината во која живеам	17, 4 %	88, 4 %	14 %	8, 1 %
Да биде раководител во организацијата каде што работам	16, 9 %	87, 2 %	10, 5 %	5, 8 %
Да ја претставува мојата општина во Собранието на РМ	23, 8 %	83, 7 %	14 %	7, 6 %

Заклучок:

Постои поголемо дистанцирање на припадниците на Исламската заедница во однос на останатите конфесии, споредбено со ставовите на припадниците од Христијанската-Православна религија во однос на останатите.

Од особена важност за нашата земја е намалувањето на етничката и религиската дистанца меѓу граѓаните од различни етникуми и конфесии што би водело кон зголемување на меѓусебната доверба, што е основен предуслов за подобрување на капацитетите на социјалниот капитал и социјалната интеграција на македонското општество.

Ви благодарам на вниманието !

